ئاشەبەردی ڕەشی ئەفسەر و هەستەکی کۆ ئاشەکانی کەناری ئاوەکەی

کارگێڕانی ئاشەکان ئەو بڕیارە بە هەڕەشەی داخستن لە قەڵەم دەدەن و دەڵێن ئاشەبەردی ڕەش لە ئاشەکانی ئەوروپا بەکار دێت

□ ئامادەکردنی هێرۆ عەبدوڵڵا و ئاسۆ ڕەشید

کارگێڕانی ئاشەکانی کەناری ئاوەکە ڕایانگەیاندووە کە ئەگەر بڕیارەکەی ئەنجومەنی شارەوانی ئاوەکە بۆ داخستنی ئاشەکان جێبەجێ بکرێت، ئەوا نزیکەی ٤٠٠ کەس لە کارەکانیان دەکەونە مەترسییەوە. ئەو بڕیارە لە کۆبوونەوەیەکی ئەنجومەنی شارەوانی ئاوەکە لە ٩ی ئەم مانگەدا دەرچوو، کە تێیدا ٧ ئەندام دەنگیان بە بڕیارەکە دا و ٤ ئەندام دژی بوون. بڕیارەکە داوا دەکات هەموو ئاشەکان لە ماوەی ٦ مانگدا ئەو ئاشەبەردە ڕەشانە لە ئاشەکانیان لابەرن کە لە ساڵانی ٢٠٠٠ەکان دەستیان بە بەکارهێنانی کردووە، چونکە ئەنجومەن پێی وایە ئەو بەردانە ژینگەی ئاوەکە و ئاشەکانی خۆیان تووشی زیان دەکەن.

بەڵام کارگێڕانی ئاشەکان ئەو بڕیارە بە «بێ واقیعی» وەسف دەکەن و دەڵێن ئەو ئاشەبەردە ڕەشانە بەشێکی گرنگی لە ناسنامەی ئاشەکانی ئەوروپا پێکدێنن و ئەگەر لابرێن، کوالێتی ئارد و ئەو نانەی لێیان دروست دەکرێت بە تەواوی دەگۆڕێت. ئەوان ئاماژە بەوە دەکەن کە زۆربەی ئاشەکانی ئەوروپا، لە ئیتاڵیا و فەرەنسا و ئیسپانیا، هێشتا بەردی ڕەشی کۆنیان بەکار دێنێت و هیچ کێشەیەکی ژینگەییان لێ نەکەوتووەتەوە. ئەوان داوا دەکەن کە ئەگەر ئەنجومەنی شارەوانی ئاوەکە بڕیارەکەی جێبەجێ بکات، ئەوا ئەوان دادگا دەکەن.

ئەندامێکی ئەنجومەنی شارەوانی ئاوەکە بە ناوی ئەحمەد سەلیم ڕەشید، کە بڕیارەکەی پشتگیری کردووە، ڕایگەیاند کە ئەنجومەن ئامادەیە گفتوگۆ لەگەڵ کارگێڕانی ئاشەکان بکات بۆ دۆزینەوەی چارەسەرێک کە هەم ژینگە بپارێزێت و هەم ئاشەکان لە داخستن ڕزگار بکات. بەڵام تا ئێستا هیچ کۆبوونەوەیەکی فەرمی لەم بارەیەوە ئەنجام نەدراوە.

ئاشەبەردی ڕەش ڕەهەندی هەستەکی هەیە

□ ئامادەکردنی ئەندامانی کۆمەڵەی هاوڕێیانی ئاشەکانی کەناری ئاوەکە

ئاشەبەردی ڕەش تەنها بەردێکی ئاسایی نییە بۆ ئەندامانی کۆمەڵەی هاوڕێیانی ئاشەکانی کەناری ئاوەکە. زۆربەی ئەو بەردانەی ئێستا لە ئاشەکانی ناوچەکەدا بەکار دێن، لە کۆتایی سەدەی ڕابردوو و سەرەتای ئەم سەدەیەدا لە کانزاکانی دەوروبەری گوندی بەرزەنجە هەڵکۆڵراون. ئەو کانزایانە ئێستا داخراون و هیچ بەردێکی نوێ لێیان دەرناهێنرێت. بۆیە هەر بەردێک لە ئاشەکە بشکێت یان لێ بکەوێت، جێگرەوەی کەم دەبێتەوە.

ئەندامانی کۆمەڵە ئاماژە بەوە دەکەن کە ئاشەبەردی ڕەش تەنها بەرد نییە، بەڵکو بەشێکە لە مێژووی ئەو شوێنانەی تێیدا کار دەکرێت. زۆربەی ئاشەکانی کەناری ئاوەکە لە سەدەی ١٨ و ١٩دا دروستکراون، و هەندێک لە بەردەکانی ئێستا لە هەمان ئەو کانزایانەوە هاتوون کە بەردەکانی ئەو کاتەیان لێ دروست کراوە. بۆیە گۆڕینی بەردێک بە بەردێکی تر، تەنها وەک ئەندازیارییەک نابینرێت، بەڵکو وەک لابردنی بەشێک لە یادگاری ئاشەکە.

ئەندامانی کۆمەڵە دەڵێن ئەگەر ئاشەکان ناچار بکرێن بەردی نوێ بەکار بهێنن، ئەوا دەنگی ئاشەکە دەگۆڕێت، ڕێژەی ئاردی ئامادەکراو کەم دەبێتەوە، و ئەو تایبەتمەندییەی کە ئێستا ئاردی ئەو ناوچەیە پێی ناسراوە لەدەست دەدات. بەتایبەتی ئەو نانەی کە لە ئاردی ئەو ئاشانە دروست دەکرێت، کە ڕەنگی تایبەتی خۆی هەیە و بە ئاسانی ناکۆکێت.

ئاشەکانی ئەوروپا و ئەو بەردانەی کە ماون

ئەندامانی کۆمەڵە ئاماژە بەوە دەکەن کە ئاشەبەردی ڕەش تەنها لە ئاشەکانی کەناری ئاوەکەدا نییە، بەڵکو لە زۆربەی ئاشەکانی ئەوروپادا بەکار دێت. بەپێی ئەو زانیارییانەی کۆمەڵەکە کۆیکردوونەتەوە، لە ئیتاڵیا نزیکەی ٣٠٠ ئاشی چالاک هەن کە هێشتا بەردی ڕەشی کۆنیان بەکار دێنێت، لە فەرەنسا نزیکەی ٢٥٠ ئاش، و لە ئیسپانیا و پۆرتوگاڵیش ژمارەیەکی باش. هەندێک لەو ئاشانە ئێستا وەک شوێنی گەشتیاری کراونەتەوە و خەڵک سەردانیان دەکات بۆ ئەوەی بزانێت ئارد چۆن دروست دەکرا.

بەڵام ئەندامانی کۆمەڵە دەڵێن ئەو ئاشانەی کە وەک شوێنی گەشتیاری کراونەتەوە تەنها بەشێکی بچووکن لە ئاشە چالاکەکان، و زۆربەی ئاشەکان بەبێ ئەو بەردانە بەردەوام نابن. ئەوان ئاماژە بەوە دەکەن کە ئەگەر ئاشەکانی کەناری ئاوەکە ناچار بکرێن بەردی نوێ بەکار بهێنن، ئەوا ئەو ئاشانەی کە ئێستا ئاردی باش دروست دەکەن لە بازاڕ لادەبرێن و ئەو ئاردەی کە ئێستا هەیە لە دەست دەچێت.

ئەنجومەن: ژینگە پێویستی بە پارێزراوە هەیە

ئەحمەد سەلیم ڕەشید، ئەندامی ئەنجومەنی شارەوانی ئاوەکە، بڕیارەکەی پشتگیری کرد و ڕایگەیاند کە ئەنجومەن ئامادەیە گفتوگۆ لەگەڵ کارگێڕانی ئاشەکان بکات بۆ دۆزینەوەی چارەسەرێک کە هەم ژینگە بپارێزێت و هەم ئاشەکان لە داخستن ڕزگار بکات. بەڵام تا ئێستا هیچ کۆبوونەوەیەکی فەرمی لەم بارەیەوە ئەنجام نەدراوە